

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT – 2025

Indikátory kontaminace horninového prostředí

Ing. Jiří Tylčer, CSc., Mgr. Zdenka Szurmanová

AQD-envitest, s.r.o.

Číslo a název projektu: SS07010039 Ekonomické aspekty sanace kontaminovaných míst a brownfieldů z pohledu veřejné správy

Prioritní téma programu: Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, Prostředí pro život 7, TA ČR

Klíčová slova: kontaminace, podzemní voda, zemina, půdní vzruch, indikátory znečištění

Indikátory jsou určeny pro posuzování výsledků průzkumů starých zátěží a zejména pro posuzování průzkumů předběžné etapy, kdy se podle jejich výsledků rozhoduje, zda a jak naléhavě lokalita vyžaduje v dalším kroku i průzkum podrobný (který bývá typicky o řád nákladnější).

Stávající indikátory znečištění horninového prostředí (zemin, půdního vzduchu a podzemních vod) byly vydány Ministerstvem životního prostředí České republiky v roce 2011 a naposled aktualizovány v roce 2013. Od té doby do dneška došlo u velké řady škodlivin ke změnám v posuzování jejich toxicity. Některým typům kontaminantů (PCDD/PCDF, PFAS, organobromidy) je věnována pozornost až v posledních letech a indikátory pro ně dosud stanoveny nejsou. Jako nedostatek je také počítáno, že stávající indikátory jsou nastaveny velmi přísně a nevyhovují jako nástroj pro rozhodování o výběru těch kontaminovaných lokalit, kterým je zapotřebí věnovat prioritní pozornost z hlediska realizace nápravných opatření.

Návrh nového metodického pokynu MŽP s revidovanými tabulkami indikátorů zohledňuje uvedené skutečnosti. Navíc jsou nově stanoveny hodnoty indikátorů i pro koncentrace těkavých škodlivin v podzemních vodách a v půdním vzduchu z hlediska migrace do vnitřního ovzduší budov. Tato expoziční cesta u nás bývá při hodnocení rizik často opomíjena, ačkoliv – zejména na lokalitách s kontaminací chlorovanými alifáty – může být zdrojem reálných zdravotních rizik pro příjemce.